

Sähkölähteenmäki Oy:n Eläkesäätio

Säännöt

1. Eläkesäätiön nimi ja kotipaikka

- 1.1. Eläkesäätiön nimi on Sähkölähteenmäki Oy:n Eläkesäätiö.
- 1.2. Eläkesäätiön kotipaikka on Paimion kaupunki.

2. Eläkesäätiötyyppi

- 2.1. Eläkesäätiö harjoittaa lisäeläkesäätiöistä ja -eläkekassoista annetun lain (947/2021) (LESKL) mukaista toimintaa. Toimintaan sovelletaan myös eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain sekä vakuutuslainsäädännön voimaantulusta annettua lakia (951/2021).

3. Eläkesäätiön tarkoitus

- 3.1. Eläkesäätiön tarkoituksena on myöntää eläkesäätiön vakuutetuille vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä sekä perhe-eläkettä heidän näiden sääntöjen 14 §:ssä määritellyille edunsaajilleen. Vanhuuseläke voidaan myöntää myös varhennettuna vanhuuseläkkeenä.

4. Eläkesäätiön toimintapiiri

- 4.1. Eläkesäätiön osakkaana voi olla työnantaja tai useampi työnantaja yhdessä sellaisten työnantajien kanssa, jotka kuuluvat samaan Caverion Oyj:n konserniin. Lisäeläkesäätiö voi myös kuulua toimintapiiriinsä osakkaana.
- 4.2. Eläkesäätiön osakkaat luetellaan osakasluettelossa.
- 4.3. Jos osakas ei enää kuulu samaan konserniin muiden osakkaiden kanssa, se lakkaa kuulomasta eläkesäätiöön. Osakkaan on viipymättä ilmoitettava asiasta kirjallisesti eläkesäätiön hallitukselle.

5. Eläkesäätiön vakuutetut

- 5.1. Eläkesäätiön vakuutettuihin kuuluvat kaikki ne henkilöt, jotka ovat olleet 31.12.2001 työntekijäin eläkelain (jäljempänä TEL) alaisessa työsuhteessa ABB Installaatiot Oy:öön ja jotka välittömästi sen jälkeen ovat olleet yhdenjaksoisesti TEL:n ja työntekijän eläkelain (jäljempänä TyEL) alaisessa työsuhteessa ensin ABB Oy:n Talotekniikka ja kiinteistöpalvelut –liiketoimintayksikköön 31.8.2003 asti ja välittömästi sen jälkeen YIT Kiinteistötekniikka Oy:öön 31.12.2005 asti ja sen jälkeen edelleen välittömästi YIT Kiinteistötekniikka Oy:öön tai YIT Teollisuus Oy:öön 29.6.2013 asti ja sen jälkeen välittömästi osakkaaseen. Eläkesäätiön vakuutettuihin eivät kuitenkaan kuulu henkilöt, joiden työsuhte ABB Installaatiot Oy:öön oli alkanut 31.10.1993 jälkeen.

- 5.2. Jos henkilön työsuhde osakkaaseen on päättynyt ja hän on saanut tästä vapaakirjan 18 §:n mukaisesti, henkilö säilyttää vapaakirjassa tarkoitetut etuudet, mutta hän ei ole näiden sääntöjen tarkoittama vakuutettu.

6. Eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika

- 6.1. Eläkesäätiön vakuutettuihin kuuluvan henkilön eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika luetaan alkavaksi siitä ajankohdasta, jona hän osakkaan palveluksessa ollessaan täytti 21 vuotta tai sanotun iän saavutettuaan tuli osakkaan palvelukseen. Niiden henkilöiden osalta, jotka yrittäjäkaupan myötä vanhoina työntekijöinä ovat siirtyneet osakkaan palvelukseen, lasketaan eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika siitä päivästä, jolloin henkilö siirtyi Sähkölähteenmäki Oy:n palvelukseen, ellei edellä tässä momentissa mainituista ikää koskevista rajoituksista muuta johdu.
- 6.2. Palvelusajaksi katsotaan koko se aika, jonka eläkesäätiön vakuutettu on 21 vuotta täytettyään ollut yhdessä tai useammassa TEL:n tai TyEL:n alaisessa työsuhteessa eläkesäätiön kuuluvaan tai kuuluneeseen osakkaaseen sekä aika, jona hän on ollut oikeutettu näiden sääntöjen mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen. Jos henkilö osakkaaseen työsuhteessa ollessaan on ollut 21 vuotta täytettyään yli kuuden kuukauden ajan yhtäjaksoisesti reserviläisenä tai varareserviläisenä puolustusvoimien palveluksessa tai palkattomalla lomalla, sanottua aikaa ei lueta lainkaan palvelusajaksi. Palkattomaksi lomaksi ei kuitenkaan lueta aikaa, jolta vakuutettu on ollut oikeutettu TyEL:n mukaiseen kuntoutusrahaan, sairausvakuutuslain mukaiseen päivä-, äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaan. Jos henkilö on oikeutettu näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen, palvelusajaksi ei lueta aikaa, jona hän samanaikaisesti on työsuhteessa eläkesäätiön kuuluvaan osakkaaseen.
- 6.3. Eläkesäätiön hallituksella on oikeus osakkaan esityksestä hyväksyä henkilölle hänen tullessaan vakuutetuksi ylimääräistä eläkkeeseen oikeuttava palvelusaikaa.

7. Eläkepalkka

- 7.1. Eläkkeen perusteena olevalla palkalla (jäljempänä eläkepalkka) tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa 31.12.2006 asti voimassa olleen TEL:n mukaista eläkepalkkaa. Eläkepalkka lasketaan TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden säännösten mukaan. Jos henkilö on ollut useammassa kuin yhdessä työsuhteessa osakkaaseen, eläkepalkkana käytetään viimeisen työsuhteen edellä tarkoitetulla tavalla laskettua TEL:n mukaista eläkepalkkaa. Jos vakuutetulla on ollut peräkkäisiä työsuhteita eläkesäätiön kuuluviin osakkaisiin, eläkepalkka määräytyy viimeisen työsuhteen perusteella.
- 7.2. Jos henkilö on viimeisen työsuhteen aikana ollut TyEL:n 31.12.2016 saakka voimassa olleen 16 §:n mukaisella osa-aikaeläkkeellä tai TyEL:n 1.1.2017 voimaan tulleen 15 §:n mukaisella osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä, eläkepalkka lasketaan 1 momentista poiketen kertomalla viimeisen työsuhteen kustakin työsuhdejaksosta laskettu ja 19 §:n mukaisesti tarkistettu eläkepalkka mainittuun jaksoon sisältyvien eläkkeeseen oikeuttavien kuukausien lukumäärällä. Näin saatujen palkkojen yhteismäärä jaetaan työsuhdejaksoihin sisältyvien eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien yhteismäärällä. Henkilön jäädessä osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle työsuhdejaksosta katsotaan katkeavan osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alkaessa. Viimeisessä työsuhdejaksossa otetaan huomioon

työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika (jäljempänä tuleva aika).

- 7.3. Jos henkilön palkka vähintään kolme vuotta jatkuneessa työsuhteessa muutoin kuin tilapäisesti alenee vähintään yhdellä neljänneksellä tai nousee vähintään yhdellä kolmanneksella muun kuin työkyvyttömyyden tai osa-aikaeläkkeen vuoksi eikä työajan muutosta ole tarkoitettu tilapäiseksi, katsotaan henkilön muutoksen jälkeen työskentelevän uudessa työsuhteessa. Tällöin eläkepalkka lasketaan 2 momentin mukaisesti. Työsuhteen ei kuitenkaan katsota välillä katkenneen, jos edellä tarkoitettun uuden työsuhteen alkamisesta ei ole kulunut kahta vuotta.
- 7.4. Jos viimeisessä työsuhteessa on tehty TEL:n 31.12.2004 voimassa olleen 2 §:n 5 momentin mukainen automaattinen katkaisu, työsuhteen katsotaan kuitenkin jatkuneen yhdenjaksoisena laskettaessa tämän pykälän tarkoittamaa eläkepalkkaa.

8. Vanhuuseläke

- 8.1. Ennen vuotta 1965 syntyneen henkilön eläkeikä on 65 vuotta. Vuonna 1965 ja sen jälkeen syntyneen henkilön eläkeikä on sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella TyEL:n 82 §:n ja 83 §:n mukaisesti vahvistama eläkeikä, kuitenkin vähintään 65 vuotta.
- 8.2. Oikeus vanhuuseläkkeeseen on jokaisella eläkesäätiön vakuutetulla, jonka työsuhde on päätynyt hänen täytettyään eläkeiän ja jolla työsuhteen päättyessä on vähintään kymmenen eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusvuotta sekä näiden sääntöjen mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajalla hänen täytettyään eläkeiän.
- 8.3. Sen estämättä mitä edellä 1 momentissa on määrätty, voi eläkesäätiön hallitus henkilön omasta pyynnöstä myöntää täyden vanhuuseläkkeen sellaiselle eläkesäätiön vakuutetulle, jolla on vähintään 32 täyttä palvelusvuotta ja joka on täyttänyt iän, joka on yhtä vuotta alempi kuin hänen TyEL:n mukainen alin vanhuuseläkeikänsä.
- 8.4. Vanhuuseläkettä karttuu 0,2 prosenttia jokaiselta täydeltä eläkkeeseen oikeuttavalta kuukaudelta (2,4 prosenttia vuodessa). Täyden vanhuuseläkkeen kokonaiskarttumis-prosentti on 60, kun henkilöllä on vähintään 300 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta.
- 8.5. Vanhuuseläke on kokonaiskarttumisprosentin osoittama määrä 7 §:ssä tarkoitettusta eläkepalkasta.

9. Varhennettu vanhuuseläke

- 9.1. Vanhuuseläke myönnetään hakemuksesta varhennettuna ennen 8 §:n 1 momentissa mainitun eläkeiän täyttämistä, kuitenkin aikaisintaan sitä seuraavan kuukauden alusta, jona vakuutettu on täyttänyt 63 vuotta. Varhennetun vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että henkilölle on myönnetty TyEL:n tai TyELVPL:n mukainen vanhuuseläke tai työuraeläke.
- 9.2. Varhennetun vanhuuseläkkeen määrä lasketaan 8 §:n 4 ja 5 momentin mukaisesti.

- 9.3. Näiden sääntöjen 13 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti rajoitettua vanhuuseläkkeen määrää vähennetään puoli prosenttia jokaista kuukautta kohden, jolta varhennettua vanhuuseläkettä maksetaan ennen eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Varhennetusta vanhuuseläkkeestä on muuten voimassa, mitä vanhuuseläkkeestä on näissä säännöissä määrätty.

10. Työkyvyttömyyseläke

- 10.1. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on eläkesäätiön vakuutetulla, jolla on oikeus saada TyEL 35 §:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 44 §:n perusteella kuntoutustukena myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on myös eläkesäätiön vakuutetulla, joka on TyEL 35 §:n tai TyEL 44 §:n edellyttämällä tavalla työkyvytön, mutta jolle ikänsä puolesta myönnetään TyEL:n mukainen vanhuuseläke. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on niin ikään henkilöllä, jolle myönnetään TyEL:n mukainen työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta ja joka välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista on kuulunut eläkesäätiön vakuutettuihin. Oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen ei kuitenkaan ole henkilöllä, joka on täyttänyt 8 §:n 1 momentissa mainitun eläkeiän.
- 10.2. Edellä 1 momentin ensimmäisessä ja toisessa virkkeessä tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisen ja 8 §:n 1 momentissa mainitun eläkeiän täyttämisen välinen aika (tuleva aika). Sanotun momentin kolmannessa virkkeessä tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa otetaan huomioon myös tuleva aika samasta päivästä kuin vastaavassa TyEL:n mukaisessa eläkkeessä. Jos henkilön eläkeikä ei ole työkyvyttömyyden alkaessa tiedossa, tuleva aika otetaan huomioon työkyvyttömyyden alkamisesta siihen päivään asti, jona henkilö täyttää hänen omaa ikäluokkaansa lähimmälle ikäluokalle säädetyn TyEL:n mukaisen alimman vanhuuseläkeiän, kuitenkin vähintään 65 vuoden ikään asti.
- 10.3. Työkyvyttömyyseläkkeen kokonaiskarttumisprosentti lasketaan 8 §:n 4 momentin mukaisesti.
- 10.4. Työkyvyttömyyseläke on 3 momentin mukaisesti lasketun kokonaiskarttuma-prosentin osoittama määrä 7 §:ssä tarkoitettua eläkepalkasta. Jos henkilöllä on oikeus saada osaeläkkeenä myönnettyä TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä, suoritetaan puolet edellä tarkoitettua määrästä.
- 10.5. Näiden sääntöjen 12 §:n mukaisesti rajoitettua työkyvyttömyyseläkettä korotetaan TyEL 81 §:n säännösten mukaisesti (kertakorotus).

11. Poistettu

12. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen rajoittaminen

- 12.1. Näiden sääntöjen 8 §:n mukaisesta vanhuuseläkkeestä ja 10 §:n mukaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä vähennetään edellä 6 §:ssä tarkoitettua palvelusaikaa vastaavaan työsuhteeseen perustuva ilman TyEL 92 ja 93 §:n mukaista vähentämistä ja ilman TyEL 81 §:n mukaista

kertakorotusta laskettu TEL:n, TyEL:n ja TyELVPL:n mukainen eläke sekä osakkaan kustantaman lisäeläkevakuutuksen mukainen eläke. Jos edellisessä virkkeessä tarkoitettu vähennettävä eläke on määrätty TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden säännösten mukaan, eläke vähennetään ilman TEL:n 8 §:n mukaista yhteensovitusta.

12.2. Edellä 1 momentin mukaisesti vähennettyä eläkkeen määrää rajoitetaan lisäksi siten, että se yhdessä

- ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta määräytyvän TEL:n, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (jäljempänä LEL), taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijöiden eläkelain (jäljempänä TaEL) sekä merimieseläkelain (jäljempänä MEL) mukaisen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen,
- ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta määräytyvän TyEL:n ja TyELVPL:n mukaisen vanhuus-, osittaisen varhennetun vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeen,
- laissa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta määräytyvän vanhuus-, osittaisen varhennetun vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeen,
- lisäeläkevakuutuksen mukaisen eläkkeen,
- ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan, kotimaisiin virka- tai työsuhte-eläkeisiin rinnastettavan ammatillisen, omaan työhön perustuvan eläkkeen,
- työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaisen päivärahan tapaturmaeläkkeen ja kuntoutusrahan,
- korvauksen saajan vamman johdosta liikennevakuutuslain perusteella tulevan jatkuvan korvauksen,
- liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain nojalla myönnetyn ansionmenetykskorvauksen,
- potilasvakuutuslain perusteella myönnetyn, omaan vammaan perustuvan ansionmenetykskorvauksen ja eläkkeen,
- raideliikennevastuulain mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan henkilölle itselleen tai hänen sijaansa tulleelle taholle,
- TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 81 §:ssä tarkoitettua kertakorotusta määräytyvän vanhuus-, osittaisen varhennetun vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeen sekä
- henkilön tullessa vakuutetuksi osakkaan huomioon otettaviksi ilmoittamien muiden työ- tai virkasuhteeseen perustuvien, ilman TyEL 81 §:ää vastaavaa kertakorotusta määräytyvien eläkkeiden

- kanssa on enintään 60 prosenttia 7 §:n mukaisesta eläkepalkasta. Edellä 10 §:n 4 momentissa tarkoitettua osaeläkkeenä myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä rajoitetaan vastaavasti siten, että se on yhdessä edellä mainittujen etuuksien kanssa enintään 30 prosenttia 7 §:n mukaisesta eläkepalkasta.
- 12.3. Edellä 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon vähintään kuusi kuukautta jatkuneeseen, eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen nähden rinnakkaiseen työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä. Jos rinnakkaisia työ- tai virkasuhteita on ollut vuoden 2004 jälkeen, henkilön on kuitenkin esitettävä riittävä selvitys siitä, että rinnakkaisuus on jatkunut vähintään kuuden kuukauden ajan.
- 12.4. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun henkilö saa mainittuja etuuksia, ja viimeistään TyEL:n mukaisen alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä lukien, jos eläkesäätiön vanhuuseläke on myönnetty sitä aikaisemman iän perusteella. Jos eläkesäätiön vanhuuseläke myönnetään näiden sääntöjen 8 §:n 1 momentissa mainitun iän perusteella, 1 ja 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon eläkesäätiön vanhuuseläkkeen alkamisesta lähtien. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon ilman TyEL:n 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä.
- 12.5. Eläkesäätiöstä suoritettavan eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin 2 momentissa mainitun etuuden määrää palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn johdosta korotetaan. Eläkesäätiön eläkkeen määrää ei myöskään vähennetä, kun lakisääteiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen tehdään kertakorotus.
- 12.6. Jos eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus 2 momentissa mainittuun eläkkeeseen tai korvaukseen tai etuus lakkaa taikka se muuttuu muusta kuin 5 momentissa tarkoitettusta syystä, eläkesäätiöstä suoritettava eläke on tarkistettava. Eläkepalkka tarkistetaan tällöin 19 §:n mukaisesti. Eläkettä ei tarkisteta silloin, kun 2 momentissa mainittua eläkettä 1.10.2003 korotettiin eräiden työeläkkeiden tarkistamisesta työeläkkeen ja kansaneläkkeen yhteensovittamisen johdosta annetun lain vuoksi. Vanhuuseläkettä ei tarkisteta myöskään sen alkamisen jälkeen karttuneen eläkkeen vuoksi.

13. Varhennetun vanhuuseläkkeen rajoittaminen

- 13.1. Näiden sääntöjen 9 §:n 2 momentin mukaisesti lasketusta varhennetusta vanhuuseläkkeestä vähennetään edellä 6 §:ssä tarkoitettua palvelusaikaa vastaavaan työsuhteeseen perustuva ilman TyEL 92 ja 93 §:n mukaista vähentämistä ja ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta laskettu TEL:n, TyEL:n ja TyELVPL:n mukainen eläke sekä osakkaan kustantaman lisäeläkevakuutuksen mukainen eläke. Jos edellisessä virkkeessä tarkoitettu vähennettävä eläke on määrätty TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden sääntösten mukaan, eläke vähennetään ilman TEL:n 8 §:n mukaista yhteensovitusta.
- 13.2. Edellä 1 momentin mukaisesti vähennetty eläkkeen määrää rajoitetaan lisäksi siten, että se yhdessä 12 §:n 2 momentissa mainittujen, ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta laskettujen eläkkeiden ja korvausten kanssa on enintään 60 prosenttia 7 §:n mukaisesta eläkepalkasta.
- 13.3. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut vanhuuseläkkeet otetaan huomioon sen suuruisina kuin ne ovat ennen vanhuuseläkkeen varhentamisen johdosta tehtävää vähennystä. Lisäksi noudatetaan mitä 12 §:n 3-6 momentissa on määrätty.

- 13.4. Tämän pykälän mukaisesti rajoitetusta eläkkeen määrästä tehdään 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu varhentamisvähennys.

14. Perhe-eläke

- 14.1. Edunsaajalla tarkoitetaan eläkesäätiön vakuutetun tai vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajan leskeä, jonka kanssa edunjättäjä oli ennen näiden sääntöjen 8 §:n mukaisen eläkeiän täyttämistä solminut avioliiton tai muuttanut asumaan yhteistalouteen ennen kuin edunjättäjä oli täyttänyt 65 vuotta. Edunsaajalla tarkoitetaan myös 20 vuotta nuorempaa edunjättäjän lasta sekä lesken lasta, joka asui edunjättäjän kuollessa tämän ja lesken kanssa samassa taloudessa.
- 14.2. Edellä 1 momentissa tarkoitettuna lapsena pidetään myös ottolasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon nähden vakuutetun tai eläkkeensaajan elatusvelvollisuudesta on tuomioistuimessa päätetty tai siitä on tehty kirjallinen sopimus, jonka sosiaalilautakunta on vahvistanut.
- 14.3. Leskellä on oikeus leskeneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen,
- 1) jos leskellä, jonka kanssa edunjättäjä oli solminut avioliiton, on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa,
  - 2) jos leski edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 50 vuotta tai sai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan, ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta,
  - 3) jos leski ennen 1.7.1990 oli täyttänyt 40 vuotta ja oli ollut 1.7.1990 avioliitossa edunjättäjän kanssa ja avioliitto edunjättäjän kuollessa oli jatkunut vähintään kolme vuotta tai
  - 4) jos lesken ja edunjättäjän yhteistalous oli edunjättäjän kuollessa jatkunut vähintään viisi vuotta ja leskellä oli edunjättäjän kanssa yhteinen alle 18-vuotias lapsi, joka asui edunjättäjän ja lesken kanssa samassa taloudessa sekä lisäksi leskellä on samalla perusteella oikeus myös TyEL:n mukaiseen perhe-eläkkeeseen.
- 14.4. Leskellä ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen
- 1) 3 momentin 1)-kohdan perusteella, jos siinä tarkoitettu lapsi on annettu ottop lapseksi ennen edunjättäjän kuolemaa tai jos mainitussa kohdassa tarkoitettu lapsi on edunjättäjän lapsi, jonka leski on edunjättäjän kuoltua ottanut ottop lapsekseen,
  - 2) jos edunjättäjä avioliiton solmimisesta tai yhteistalouteen muuttamisesta lähtien on ollut näiden sääntöjen mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä,

- 3) jos edunjättäjä on kuollut vuoden kuluessa työsuhteen alkamisesta osakkaaseen ja kuoleman pääasiallisena syynä on ollut ennen työsuhteen alkamista ilmennyt sairaus taikka sellainen vika tai vamma, jonka hän oli saanut ennen sanottua ajankohtaa,
  - 4) jos leskellä on aikaisemman avioliiton tai yhteistaloudessa asumisen perusteella oikeus saada TEL:n, LEL:n, TaEL:n, TyEL:n, TyELVPL:n tai TyEL 3 §:ssä mainittujen lakien, eläkesäännösten tai eläkesääntöjen mukaista eläkettä vastaavaa perhe-eläkettä tai
  - 5) 3 momentin 4)-kohdan nojalla, jos yhteistaloudessa asuneet edunjättäjä tai leski olivat samaan aikaan avioliitossa muun kuin yhteistaloudessa asuneen puolison kanssa.
- 14.5. Lapsella on oikeus lapseneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen, jos hän ei ollut täyttänyt 20 vuotta edunjättäjän kuollessa. Lapselle maksetaan lapseneläkettä aina lapsen oman vanhemman jälkeen. Oikeutta lapseneläkkeeseen ei kuitenkaan ole useamman kuin kahden edunjättäjän jälkeen samanaikaisesti.
- 14.6. Perhe-eläkkeeseen ei ole oikeutta edunsaajalla, joka on rikoksella tahallisesti aiheuttanut edunjättäjän kuoleman.
- 14.7. Oikeus leskeneläkkeeseen lakkaa, jos leski solmii uuden avioliiton, tai hänelle myönnetään toisen edunjättäjän jälkeen yhteistaloudessa asumisen perusteella TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainittujen lakien mukainen perhe-eläke. Edellä esitetyn lisäksi oikeus eläkkeeseen lakkaa yhteistaloudessa asuneen lesken osalta myös silloin, kun nuorin perhe-eläkkeeseen oikeutetuista edunjättäjän ja lesken yhteisistä lapsista täyttää 18 vuotta. Tällöin hänelle maksetaan viimeksi maksettua kuukausieläkettä perusteena käyttäen hänen vuotuisen leskeneläkkeensä määrä, tai jos leskeneläke olisi jatkunut vuotta lyhyemmän ajan, kertasuorituksena maksetaan määrä, joka on yhtä suuri kuin hänen leskeneläkkeensä olisi ollut tältä ajalta. Kertasuoritusta ei makseta, jos saman edunjättäjän jälkeen näiden sääntöjen mukaiseen perhe-eläkkeeseen oikeutettu lapsi tulisi lesken avioliiton solmimisen jälkeen oikeutetuksi 15.7. kohdan mukaiseen lapsen eläkkeen lisäosaan.
- 14.8. Jos vakuutetun henkilön eläkkeen perusteena oleva työsuhde on päättynyt ennen 1.12.1997, määräytyy perhe-eläkeoikeus 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan.
- 15.**
- 15.1. Eläkesäätiön vakuutetun tai hänen 8 §:n mukaisen vanhuuseläkkeen, 9 §:n mukaisen varhennetun vanhuuseläkkeen taikka 10 §:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajan kuoltua suoritetaan hänen 14 §:ssä tarkoitetuille edunsaajilleen perhe-eläkettä.
- 15.2. Jos edunsaajana on leski tai leski ja lapsia, perhe-eläkkeen määrä on edunjättäjän 1 momentissa tarkoitusta eläkkeestä, jota ei ole rajoitettu 12 tai 13 §:n mukaisesti eikä korotettu TyEL 81 §:n säännösten mukaisesti,
- 6/12, jos edunsaajana on pelkästään leski,

- 10/12, jos edunsaajina ovat leski ja yksi lapsi ja
  - 12/12, jos edunsaajina ovat leski ja kaksi tai useampia lapsia.
- 15.3. Jos edunsaajina on ainoastaan lapsia, perhe-eläkkeen määrä on edunjättäjän 1 momentissa tarkoitetusta eläkkeestä, jota ei ole rajoitettu 12 tai 13 §:n mukaisesti eikä korotettu TyEL 81 §:n säännösten mukaisesti,
- 4/12, jos lapsia on pelkästään yksi,
  - 7/12, jos lapsia on kaksi,
  - 9/12, jos lapsia on kolme ja
  - 10/12, jos lapsia on neljä tai useampia.
- 15.4. Jollei edunjättäjä saanut 1 momentin mukaista eläkettä tai jos hän sai 10 §:n 4 momentissa tarkoitettua osaeläkkeenä myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä, edunjättäjän eläkkeen määrä lasketaan siten kuin se olisi laskettu, jos hän olisi kuolinpäivänään tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi. Jos edunjättäjä sai 9 §:n mukaista varhennettua vanhuuseläkettä, edunjättäjän eläkkeen määrää vähennetään ennen perhe-eläkkeen laskemista 9 §:n 3 momentissa tarkoitettulla varhennusvähennyksellä.
- 15.5. Eläkesäätiön 16 §:n mukaisesti rajoitettua perhe-eläkettä korotetaan TyEL 81 §:n säännösten mukaisesti (kertakorotus).
- 15.6. Jos leskeneläkkeen edunsaajina on useampi kuin yksi leski, leskeneläkkeen enimmäismäärä jaetaan tasan leskeneläkkeen edunsaajina olevien leskien kesken.
- 15.7. Jos perhe-eläkkeen edunsaajana on vain lapsia, leskelle kuuluva osuus maksetaan ositettuna lapsille. Tätä osuutta lapseneläkkeestä kutsutaan lapsen eläkkeen lisäosaksi.

16. Perhe-eläkkeen rajoittaminen

- 16.1. Näiden sääntöjen 15 §:n mukaan määräytyvästä perhe-eläkkeestä vähennetään edellä 6 §:ssä tarkoitettua palvelusaikaa vastaavaan työsuhteeseen perustuva ilman TyEL 92 ja 93 §:n mukaista vähentämistä, ilman TyEL 88-91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä ja ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta laskettu TEL:n, TyEL:n ja TyELVPL:n mukainen eläke sekä eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan kustantaman lisäeläkevakuutuksen mukainen eläke. Jos edellisessä virkkeessä tarkoitettu vähennettävä eläke on määrätty TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden säännösten mukaan, eläke vähennetään ilman TEL 8 §:n mukaista yhteensovitusta.
- 16.2. Edellä 1 momentin mukaisesti vähennetty perhe-eläkkeen määrää rajoitetaan lisäksi siten, että se yhdessä samaan eläketapahtumaan perustuvan
- ilman TyEL 88-91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä ja ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta määräytyvän TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaisen perhe-eläkkeen,
  - ilman TyEL 88-91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä ja ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta määräytyvän TyEL:n ja TyELVPL:n mukaisen perhe-eläkkeen,

- laissa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 88-91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä ja ilman TyEL 81 §:ää vastaavaa kertakorotusta määräytyvän perhe-eläkkeen,
- lisäeläkevakuutuksen mukaisen perhe-eläkkeen,
- ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan, kotimaisiin virka- tai työsuhde-eläkkeisiin rinnastettavan ammatillisen, edunjättäjän omaan työhön perustuvan perhe-eläkkeen,
- kansaneläkelain mukaisen perhe-eläkkeen,
- työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) nojalla suoritettavan perhe-eläkkeen,
- liikennevakuutuslain mukaisen jatkuvan korvauksen,
- potilasvakuutuslain perusteella myönnetyn korvauksen,
- raideliikennevastuulain mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan perhe-eläkkeen edunsaajalle tai hänen sijaansa tullee taholle,
- TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 88-91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä ja ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta määräytyvän perhe-eläkkeen
- edunjättäjän tullessa vakuutetuksi osakkaan huomioon otettaviksi ilmoittamien muiden työ- ja virkasuhteeseen perustuvien ilman TyEL 88 – 91 §:ä vastaavaa leskeneläkkeen vähentämistä ja ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta määräytyvien perhe-eläkkeiden

kanssa on enintään 15 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti laskettava määrä 12 §:n 2 momentin mukaisesta eläkkeiden enimmäismäärästä.

- 16.3. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen eläkkeiden ja korvausten otetaan huomioon ilman eläkkeeseen tehtyä varhennusvähennystä. Jos näiden sääntöjen mukaisina edunsaajina on pelkästään lapsia, otetaan edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja rajoituksia tehtäessä huomioon vain lasten saama perhe-eläke.
- 16.4. Edellä 2 momentissa tarkoitettua rajoitusta tehtäessä perhe-eläkelain mukainen eläke otetaan huomioon kutakin edunsaajana olevaa lasta kohden lapseneläkkeen perusmäärän suuruisena sekä jos edunsaajana on myös leski, leskeneläkkeen pohjaosan suuruisena.
- 16.5. Edellä 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon vähintään kuusi kuukautta jatkuneeseen, eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen nähden rinnakkaiseen työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä. Jos rinnakkaisia työ- tai virkasuhteita on ollut vuoden 2004 jälkeen, edunsaajan on tarvittaessa kuitenkin esitettävä riittävä selvitys siitä, että rinnakkaisuus on jatkunut vähintään kuuden kuukauden ajan.
- 16.6. Eläkesäätiöstä suoritettava perhe-eläke jakautuu lesken ja lasten kesken seuraavasti:

- lesken osuus on 36/60 ja lapsen osuus 24/60, jos edunsaajina on leski ja yksi lapsi,
- lesken osuus on 25/60 ja lasten osuus 35/60, jos edunsaajina on leski ja kaksi lasta,
- lesken osuus on 15/60 ja lasten osuus 45/60, jos edunsaajina on leski ja kolme lasta, sekä
- lesken osuus on 10/60 ja lasten osuus 50/60, jos edunsaajina on leski ja neljä tai useampia lapsia.

Jos leskeneläkkeen edunsaajina on useampi kuin yksi leski, leskeneläkkeen enimmäismäärä jaetaan tasan leskeneläkkeen edunsaajina olevien leskien kesken.

- 16.7. Lasten eläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken.
- 16.8. Jos edunsaajien lukumäärässä tapahtuu muutoksia, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.
- 16.9. Eläkesäätiöstä suoritettavan perhe-eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin edellä 2 momentissa mainitun etuuden määrää palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn johdosta korotetaan. Eläkesäätiön perhe-eläkkeen määrää ei myöskään vähennetä, kun lakisääteiseen perhe-eläkkeeseen tehdään kertakorotus.
- 16.10. Jos perhe-eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus edellä 2 momentissa mainittuun eläkkeeseen tai korvaukseen tai mainittu etuus lakkaa taikka se muuttuu muusta kuin edellä 9 momentissa tarkoitettusta syystä, eläkesäätiöstä suoritettava perhe-eläke on tarkistettava. Eläkepalkka tarkistetaan tällöin 19 §:n mukaisesti.
- 16.11. Eläkesäätiöstä suoritettavan perhe-eläkkeen määrää ei tarkisteta 1 ja 2 momentin mukaisesti, kun leskeneläke päättyy määräaikaisena TyEL:n ja TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa mainittujen lakien mukaisesti. Tällöin leskeneläkkeestä vähennetään edelleen edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen eläkkeiden ja korvausten kuin niiden maksaminen jatkuisi näiden sääntöjen mukaisen lisäeläkkeen rinnalla.

17. Rinnakkaiset työsuhteet

- 17.1. Jos vakuutettu on ollut rinnakkaisissa työsuhteissa osakkaisiin, noudatetaan sen estämättä, mitä muualla näissä säännöissä on määrätty, tässä pykälässä olevia määräyksiä.
- 17.2. Jos eläkesäätiön vakuutettu on ollut rinnakkaisissa työsuhteissa, eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika lasketaan 6 §:stä poiketen niin kuin hän olisi ollut samanaikaisesti vain yhden osakkaan palveluksessa.
- 17.3. Jos eläkesäätiön vakuutettu on välittömästi ennen eläketapahtumaa ollut rinnakkaisissa työsuhteissa, eläkepalkkana käytetään sitä palkkaa, joka saadaan kun kustakin työsuhteesta erikseen 7 §:n mukaan määräytyvät eläkepalkat lasketaan yhteen. Jos näin saatu eläkepalkka on olennaisesti korkeampi kuin se palkkataso, jota voidaan pitää henkilön vakiintuneena palkkatasona, eläkepalkkaa voidaan alentaa vastaamaan vakiintunutta tasoa.
- 17.4. Rajoitettaessa eläkettä 12 §:n 1 momentin ja 16 §:n 1 momentin mukaisesti vähennetään osakkaiden työsuhteisiin perustuvat TEL:n, TyEL:n ja TyELVPL:n mukaiset peruseläkkeet.

18. Vapaakirjaoikeus

18.1. Jos eläkesäätiön vakuutetun työsuhde päättyy ennen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa ja jos hänellä tällöin on vähintään 240 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta, säilyttää hän ja hänen edunsaajansa oikeuden näiden sääntöjen mukaiseen vanhuuseläkkeeseen, työkyvyttömyyseläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen saamalla vapaakirjan, jonka eläkemäärät lasketaan 2 ja 3 momentin mukaisesti. Vapaakirjaoikeutta ei ole varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

18.2. Näiden sääntöjen mukainen kokonaiseläke lasketaan kaavasta

$$\frac{t \cdot x \cdot E, \text{ missä}}{n}$$

t = eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä työsuhteen päättyessä
n = eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä 8 §:n mukaiseen eläkeikään laskettuna

E = 8 §:n mukaan laskettu vanhuuseläke, jonka henkilö eläkeikään saakka palveltuaan olisi saanut. Eläkettä laskettaessa käytetään työsuhteen päättymishetkeä vastaavaa 7 §:n mukaista eläkepalkkaa.

Jos henkilön eläkeikä ei ole työsuhteen päättymishetkellä tiedossa, eläkeikänä pidetään vapaakirjaa laskettaessa hänen omaa ikäluokkaansa lähimmälle ikäluokalle säädettyä TyEL:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää, kuitenkin vähintään 65 vuotta.

18.3. Edellä 2 momentin mukaisesti laskettua kokonaiseläkkeen määrää rajoitetaan eläkkeen alkamisaikasta 12 tai 16 §:n mukaisesti. Rajoituksessa muut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun henkilö saa mainittuja etuuksia. Vanhuuseläkettä rajoitettaessa muut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon eläkesäätiön eläkkeen alkamisesta lähtien.

18.4. Jos osakas irtisanoo 60 vuotta täyttäneen vakuutetun henkilön työsuhteen päättymään ennen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa ja jos henkilöllä tällöin on vähintään 360 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta, säilyttää henkilö ja hänen edunsaajansa oikeuden vanhuuseläkkeeseen iässä, joka on yhden vuoden alempi kuin hänen TyEL:n mukainen alin eläkeikänsä, sekä näiden sääntöjen mukaiseen työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeeseen saamalla vapaakirjan.

Kokonaiseläke lasketaan tällöin 2 – 3 momentista poiketen kaavasta

$$\frac{t \cdot x \cdot E, \text{ missä}}{n}$$

t = eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä työsuhteen päättyessä

n = eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä laskettuna ikään, joka on yhtä vuotta alempi kuin henkilön TyEL:n mukainen alin vanhuuseläkeikä

E = 8 §:n mukaan laskettu vanhuuseläke, jonka henkilö eläkeikään saakka palveltuaan olisi saanut. Eläkettä laskettaessa käytetään työsuhteen päättymishetkeä vastaavaa 7 §:n mukaista palkkaa.

Jos henkilön TyEL:n mukainen eläkeikä ei ole työsuhteen päättymishetkellä tiedossa, eläkeikänä pidetään vapaakirjaa laskettaessa hänen omaa ikäluokkaansa lähimmälle ikäluokalle säädettyä TyEL:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää, E:n arvoa laskettaessa kuitenkin vähintään 65 vuotta. Kokonaiseläke rajoitetaan eläkkeen alkaessa 12 tai 16 §:n mukaisesti. Rajoituksessa muut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun henkilö saa mainittuja etuuksia, ja viimeistään TyEL:n mukaisen alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä lukien. Tämän momentin mukaista vapaakirjaoikeutta ei kuitenkaan ole, jos irtisanominen on aiheutunut vakuutetusta johtuvasta syystä.

- 18.5. Vapaakirjaan oikeutetuille on annettava työsuhteen päätyttyä kirjallinen ilmoitus, josta käy selville 2 ja 3 tai 4 momentin mukaisesti laskettu vapaakirjan määrä.
- 18.6. Jos vapaakirjan saanut henkilö tulee uudelleen eläkesäätiön vakuutetuksi, menettää hän ja hänen edunsaajansa oikeuden saada tämän vapaakirjan nojalla eläkettä.
- 18.7. Jos eläkesäätiön vakuutetutyösuhte päättyy ennen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa ja jos hänellä tällöin on vähemmän kuin 240 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta, menettää hän ja hänen edunsaajansa oikeuden eläkkeeseen eikä heillä muutoinkaan ole oikeutta eläkesäätiön varoihin, paitsi LESKL:n 12 luvun 3 §:ssä ja näiden sääntöjen 37 §:ssä mainituissa tapauksissa.
- 18.8. Myönnettäessä vapaakirjaan perustuvaa perhe-eläkettä sen määrään ja jakautumiseen edunsaajien kesken sovelletaan 15 ja 16 §:ää.
- 18.9. Tämän pykälän perusteella myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä ja perhe-eläkettä korotetaan TyEL 81 §:n säännösten mukaisesti.
- 18 a. Osakkaan liikkeen luovutus
- 18 a.1. Sen estämättä, mitä edellä 18 §:ssä määrätään, eläkesäätiön vakuutetuilla ja heidän edunsaajillaan on oikeus eläkesäätiön etuuksia vastaaviin etuuksiin työsopimuslain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetussa liikkeen luovutuksessa. Näiden sääntöjen 33 §:n 7 momentissa ovat liikkeen luovutusta koskevat tiedonantomääräykset.

19. Indeksidonnaisuus

- 19.1. Näiden sääntöjen mukaista eläkettä ja vapaakirjaa laskettaessa eläkepalkka ja sen perusteena olevat vuosiansiot tarkistetaan indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi).
- 19.2. Näiden sääntöjen mukaista vapaakirjaeläkettä myönnettäessä tarkistetaan eläkepalkka ja vapaakirja indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi).
- 19.3. Näiden sääntöjen mukaiset eläkkeet tarkistetaan TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla indeksillä (työeläkeindeksi).

- 19.4. Rajoitettaessa näiden sääntöjen mukaista eläkettä uudelleen 12 §:n 6 momentin tai 16 §:n 10 momentin perusteella eläkepalkka ja eläke tarkistetaan TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla indeksillä (työeläkeindeksi).
- 19.5. Puoliväli-indeksiä laskettaessa perusteena käytetään Tilastokeskuksen laskemia keskimääräisiä palkka- ja kuluttajahintatason vuotuisia muutoksia edellisen kalenterivuoden kolmannella vuosineljänneksellä. Indeksilukua määrättäessä palkkatason muutoksesta vähennetään määrä, joka vastaa työntekijän eläkevakuutusmaksuprosentin muutosta edeltävän kalenterivuoden alussa.

20. Eläkkeen hakeminen

- 20.1. Eläkettä on haettava kirjallisesti eläkesäätiöltä. Hakemukseen on liitettävä eläkesäätiön määräämä selvitys.
- 20.2. Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on saapunut eläkesäätiölle. Eläkettä on haettava viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun henkilö on saanut tietää vakuutus tapahtumasta. Jos henkilö on tiennyt vakuutus tapahtumasta ja hakee eläkettä edellä mainitun hakuajan jälkeen, hän menettää oikeuden eläkkeeseensä sen hakemista edeltävän ajan osalta. Eläkettä on kuitenkin aina haettava viimeistään kymmenen vuoden kuluessa vakuutus tapahtumasta, muutoin hakija menettää oikeutensa koko eläkkeeseen.
- 20.3. Eläkesäätiön on tarpeelliset selvitykset saatuaan ratkaistava eläkehakemus viivytyksettä. Päätös lähetetään hakijalle postitse hänen ilmoittamallaan osoitteella.

21. Eläkkeen maksaminen

- 21.1. Vanhuuseläkettä suoritetaan sitä seuraavan kuukauden alusta, kun henkilö on täyttänyt eläkkeen saamiseksi kaikki näiden sääntöjen mukaiset edellytykset. Sääntöjen mukaiseen eläkeoikeuden edellytysten täyttämiseen viitataan näissä säännöissä vakuutus tapahtumana. a. Eläkkeensaajan kuollessa lakkaa oikeus vanhuuseläkkeen saamiseen kuolinpäivää seuraavan kuukauden alusta. Eläkettä on maksettava takautuvasti enintään eläkkeen hakemista edeltäneen kymmenen vuoden ajalta ottaen kuitenkin huomioon, mitä on todettu eläkkeen hakemisen osalta näiden sääntöjen 20 §:n 2 momentissa.
- 21.2. Vanhuuseläkettä, joka on myönnetty 8 §:n 3 momentin tai 18 §:n 4 momentin perusteella, ei makseta niiltä kuukausilta, joiden aikana henkilö on eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palveluksessa ennen TyEL:n mukaisen alimman eläkeikänsä täyttämistä.

22.

- 22.1. Työkyvyttömyyseläkettä suoritetaan samalta ajalta, jolta henkilölle on myönnetty TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukena myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä eikä eläkettä ole jätetty lepäämään (laki työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä 4 §). Näiden sääntöjen 10 §:n 1 momentin toisen virkkeen mukaisesti myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä suoritetaan samasta ajankohdasta lähtien kuin TyEL:n mukaista vanhuuseläkettä. Työkyvyttömyyseläkettä on maksettava takautuvasti enintään eläkkeen

hakemista edeltäneen kymmenen vuoden ajalta ottaen kuitenkin huomioon, mitä on todettu eläkkeen hakemisen osalta näiden sääntöjen 20 §:n 2 momentissa.

- 22.2. Jos työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on oikeus saada samalta ajalta työnantajalta sairausajan palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta, suoritetaan eläkkeestä vain se osa, joka ylittää samaan aikaan kohdistuvan sairausajan palkan.
- 22.3. Jos työkyvyttömyyseläkkeen saajalle on myönnetty takautuvasti TyEL:n mukaista työkyvyttömyys- tai vanhuuseläkettä samalta ajalta, jolta hän on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, vähennetään näiden sääntöjen mukaisesta eläkkeestä se määrä, jolla sairausvakuutuslain mukainen päiväraha ylittää TyEL:n mukaan takautuvasti myönnetyn työkyvyttömyys- tai vanhuuseläkkeen määrän.
- 22.4. Eläkkeensaajan kuollessa lakkaa oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen kuolinpäivää seuraavan kuukauden alusta. Jos työkyvyttömyyseläke lakkautetaan työkyvyn palautumisen vuoksi tai jos eläke muusta syystä lakkautetaan tai sitä vähennetään, päättyy sen maksaminen tai sitä maksetaan vähennettynä lähinnä seuraavan kuukauden alusta. Eläkettä ei kuitenkaan alenneta ajalta, jolta sitä on jo suoritettu.
- 22.5. Täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi ja osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke täyttää työkyvyttömyyseläkettä vastaavaksi vanhuuseläkkeeksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkeiän, jollei 12 §:n mukaisesta eläkkeen rajoittamisesta muuta johdu.

23.

- 23.1. Perhe-eläkettä maksetaan edunjättäjän kuolinpäivää seuraavan kuukauden alusta. Perhe-eläkettä on maksettava takautuvasti enintään eläkkeen hakemista edeltäneen kymmenen vuoden ajalta ottaen kuitenkin huomioon, mitä on todettu eläkkeen hakemisen osalta näiden sääntöjen 20 §:n 2 momentissa. Leskelle suoritettava eläke lakkaa sen kuukauden lopussa, jonka aikana hän kuolee, solmii uuden avioliiton, tai eläke päättyy näiden sääntöjen 14.7 kohdan mukaisesti ja lapselle suoritettava eläke sen kuukauden lopussa, jonka aikana hän kuolee, täyttää 20 vuotta tai hänet annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjättäjän leskelle tai tämän puolisolle.

24.

- 24.1. Eläke maksetaan kuukausittain siten, että eläke on eläkepäätöksessä ilmoitettuna eräpäivänä nostettavissa eläkkeensaajan ilmoittamalta tililtä Suomessa toimivassa rahalaitoksessa. Eläke voidaan maksaa myös eläkkeensaajan ulkomailla olevalle tilille.
- 24.2. Eläkkeen viivästyessä eläkesäätiö maksaa eläkkeen korotettuna siten kuin LESKL:n 8 luvun 8 §:ssä.
- 24.3. Eläke voidaan maksaa kertasuorituksena LESKL:n 8 luvun 6 §:ssä.

25. Eläkesäätiön varat

25.1. Eläkesäätiön peruspääoma on 1 681,88 euroa.

26. Hallitus

- 26.1. Eläkesäätiön päättämivaltaa käyttää ja sen asioita hoitaa hallitus, jonka tehtävänä on myös edustaa eläkesäätiötä.
- 26.2. Eläkesäätiön hallitukseen kuuluu viisi varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä. Varsinaiset jäsenet ja varajäsenet valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Osakkaat valitsevat yhdessä kolme varsinaista jäsentä ja näille yhden varajäsenen. Eläkesäätiön vakuutetut valitsevat kaksi varsinaista jäsentä ja näille kaksi varajäsentä.
- 26.3. Eläkesäätiön vakuutetut käyttävät äänioikeuttaan siten, että he eläkesäätiön hallituksen määräämässä ajassa ja määräämällä tavalla toimittavat äänestyslippunsa hallitukselle, jonka tehtävänä on todeta vaalin tulos.
- 26.4. Vaalissa on jokaisella vakuutetulla henkilöllä oikeus äänestää neljää eläkesäätiön vakuutettua, joista äänestyslipussa ensimmäisenä oleva saa neljä ääntä, toisena oleva kolme ääntä, kolmantena oleva kaksi ääntä ja neljäntenä oleva yhden äänen. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi tulevat kaksi eniten ääniä saanutta ja heidän varajäsenikseen kaksi heidän jälkeensä eniten ääniä saanutta henkilöä.
- 26.5. Hallitus valitsee ensimmäisessä kokouksessaan, jonka kutsuu koolle osakkaan nimeämä hallituksen jäsen, keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.
- 26.6. Hallituksen puheenjohtajalle ja muille jäsenille korvataan työaikana pidetystä kokouksesta aiheutunut ansion menetys. Jos kokous pidetään työajan jälkeen, maksetaan heille kokouspalkkiona valtion komiteoiden puheenjohtajille ja jäsenille vahvistettujen palkkioiden suuruisen määrä. Matkakustannuksista suoritetaan kohtuullinen korvaus.
- 26.7. Eläkesäätiön toimikaudelle 1.1.2022 – 31.12.2025 valittu hallitus jatkaa tehtävässään 1.2.2022 voimaantulleiden sääntöjen mukaisesti toimikautensa loppuun saakka. Näiden sääntöjen 26 § 2 momentin mukaista hallituksen kokoonpanoa sovelletaan ensimmäisen kerran valittaessa hallitusta 1.1.2026 alkavalle kaudelle.

27.

- 27.1. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Jos osakasta edustava varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen, osakasta edustava varajäsen on kutsuttava hänen tilalleen. Jos vakuutettuja edustava varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen, vakuutettuja edustava varajäsen on kutsuttava hänen tilalleen. Kokouskutsu on toimitettava vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokous voidaan kuitenkin pitää ilman edellä mainittua kutsua, jos kaikki varsinaiset jäsenet ovat saapuvilla. Kokous voidaan pitää tarvittaessa puhelimitse, sähköpostitse tai muuta soveltuvaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen.

- 27.2. Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään kolme jäsentä, joista yksi on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on saapuvilla.
- 27.3. Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnäolevista on kannattanut, jollei lainsäädännön mukaan vaadita määräenemmistöä. Kullakin jäsenellä on yksi ääni. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa ja muissa asioissa puheenjohtajan ääni.
- 27.4. Hallituksen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään saapuvilla olleet, tehdyt ehdotukset ja päätökset sekä toimitetut äänestykset. Pöytäkirjan allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja pöytäkirjan laatija.

28. Toimitusjohtaja

- 28.1. Eläkesäätiössä on toimitusjohtaja, jonka hallitus nimittää.

29. Eläkesäätiön nimen kirjoittaminen

- 29.1. Eläkesäätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja toimitusjohtaja, kaksi yhdessä, tai kukin heistä yhdessä hallituksen varsinaisen jäsenen tai hallituksen siihen valtuuttaman eläkesäätiön toimihenkilön kanssa.

30. Eläkesäätiön tilikausi, kirjanpito ja tilinpäätös

- 30.1. Eläkesäätiön tilikausi on kalenterivuosi.
- 30.2. Eläkesäätiöön kuuluvat osakkaat suorittavat eläkesäätiölle vakuutusmaksuja niin paljon, että vakuutusmaksut yhdessä eläkesäätiön muiden tuottojen kanssa riittävät vastuuvelan kattamiseen LESKL:n 6 luvun 5 §:n mukaisesti. Mahdollinen vastuuvajaus jaetaan osakkaiden kesken vastuuelkaosuuksien mukaisessa suhteessa.
- 30.3. Vakuutusmaksut määräytyvät osakkaiden maksamien vakuutettujen palkkojen mukaisessa suhteessa.
- 30.4. Vastuuvelan katteena olevat varat sijoitetaan eläkesäätiön hallituksen määräämällä tavalla ja eläkesäätiöön kuuluvilla osakkailta on vastuuelkansa mukainen suhteellinen osuus eläkesäätiön varoista.
- 30.5. Jos eläkesäätiön vakuutettuihin on ollut usean eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palveluksessa, kirjataan vastuuelka hänen osaltaan kokonaan sen osakkaan vastuuelaksi, jonka palveluksessa hän tilikauden päättyessä on.

31. Tilintarkastajat

- 31.1. Eläkesäätiöllä on yksi tilintarkastuslain mukaan määräytyvä tilintarkastaja ja varatilintarkastaja. Jos tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastusyhteisö, varatilintarkastajaa ei valita. Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan toimikausi on kolme vuotta. Toimikausi päättyy sen

eläkesäätiön hallituksen kokouksen lopussa, jossa tilintarkastuskertomus heidän toimikautensa sisältyvältä viimeiseltä tilikaudelta käsitellään.

31.2. Eläkesäätiön hallitus valitsee tilintarkastajan ja varatilintarkastajan.

32.

32.1. Eläkesäätiön hallituksen on kunkin vuoden huhtikuun loppuun mennessä annettava tilinpäätös ja muut tarvittavat asiakirjat edelliseltä vuodelta tilintarkastajan tarkastettavaksi. Tilintarkastajan tulee antaa tilintarkastuskertomus kuukauden kuluessa hallitukselle.

33. Eläkesäätiön tiedonantomääräykset

33.1. Eläkesäätiön säännöt, joista käy ilmi eläkeoikeuksien laajuus, etuuksien saamiseen liittyvät edellytykset ja valintamahdollisuudet ovat vakuutettujen ja vapaakirjan saaneiden henkilöiden saatavilla eläkesäätiöstä. Eläkesäätiön on erikseen tiedotettava niitä vakuutettuja, vapaakirjan saaneita ja etuudensaajia niistä sääntöihin tehdyistä etuuksia ja etuuksien hake- mista koskevista muutoksista, jotka olennaisesti koskevat heitä. Näistä muutoksista tiedote- taan kohtuullisessa ajassa siitä, kun Finanssivalvonnan vahvistama sääntömuutos on tullut voimaan. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

33.2. Tieto eläkesäätiön taloudellisesta asemasta eli selvitys etuuksien kattamisasteesta on elä- kesäätiön vakuutettujen ja vapaakirjan saaneiden henkilöiden saatavilla eläkesäätiöstä kuten eläkesäätiön säännötkin.

33.3. Eläkesäätiön etuudensaaja saa eläkkeelle jäädessään tai muiden etuuksien erääntyessä yksi- tyiskohtaiset tiedot niistä etuuksista, joihin hän on oikeutettu.

33.4. Hallituksen on huolehdittava siitä, että tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus pidetään elä- kesäätiön vakuutettujen, vapaakirjan saaneiden sekä eläkkeensaajien nähtävänä osakkaan tai eläkesäätiön toimistossa.

33.5. Eläkesäätiön vakuutetuilla ja eläkkeensaajilla on oikeus pyynnöstä saada tiedoksi

- eläkesäätiön tilinpäätös ja toimintakertomus
- eläkesäätiön sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys

Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

33.6. Eläkesäätiön vakuutetuilla ja vapaakirjan saaneilla on oikeus pyynnöstä saada tiedot

- eläke-etuuksien tavoitetasosta
- etuuksien tasosta työsuhteen päättyessä

Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

33.7. Työsopimuslain tarkoittamassa liikkeen luovutuksessa on eläkesäätiön vakuutetuilla, uuden työnantajan palvelukseen siirtyvillä henkilöillä oikeus pyynnöstä saada yksityiskohtaiset tie- dot

- karttuneen eläkkeen määrästä
- etuuksien siirtämisestä ja järjestämistavasta sekä
- oikeuksista liikkeen luovutustilanteessa

Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

34. Erinäisiä määräyksiä

- 34.1. Eläkesäätiön päätökseen tyytymätön voi pyytää asiansa uudelleen käsittelyä, jos hän epäilee virhettä eläkesäätiön päätöksessä. Eläkesäätiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.
- 34.2. Eläkesäätiön päätökseen tyytymätön voi pyytää ratkaisusuositusta tätä tehtävää varten järjestetyltä neuvonta- ja riidanratkaisuorganisaatiolta. Lisätietoja tässä kohdassa tarkoitettusta riidanratkaisumenettelystä saa eläkesäätiöstä tai eläkepäätöksen yhteydessä annetusta oikeusturvakeinoja koskevasta ohjeesta.
- 34.3. Muutosta eläkesäätiön päätökseen haetaan saattamalla asia Varsinais-Suomen kärjäoikeuteen tai siihen kärjäoikeuteen, jonka tuomiopiirissä vaatimuksen esittäjällä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

35.

- 35.1. Päätös eläkesäätiön sääntöjen muuttamisesta tehdään lainsäädännössä säädetyllä tavalla.

36.

- 36.1. Jos eläkesäätiö ajautuu tilanteeseen, jossa sillä ei ole riittävästi varoja lain edellytysten täyttämiseen eikä varoja ole mahdollisuutta saada myöskään osakkailta, eläkesäätiön hallituksen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin eläkesäätiön toiminnan lopettamiseksi.
- 36.2. Jos jonkun eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan taloudellinen tilanne heikkenee niin, että osakas ei enää kykene vastaamaan velvoitteistaan, hallituksen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin kyseisen osakkaan erottamiseksi eläkesäätiöstä. Samoin on meneteltävä, jos osakas ei enää kuulu eläkesäätiön toimintapiiriin. Maksukyvyttömältä osakkaalta perimättä jäänyt osuus jää eläkesäätiön muiden osakkaiden vastuulle niiden vastuovelkaosuuksien mukaisessa suhteessa.
- 36.3. Purettaessa eläkesäätiötä jokainen eläkesäätiön osakas on vastuussa osakaskohtaisen vastuvelkansa siirtämisestä vakuutuslaitokseen. Maksukyvyttömien osakkaiden osalta perimättä jäänyt osuus vakuutusmaksuista jaetaan muille osakkaille sääntöjen 36 §:n 2 momenttiin kirjatun periaatteen mukaan käyttäen jakosuhteina eläkesäätiössä vakuutettuja osakaskohtaisia vastuuelkoja vastuuelan siirtohetkellä.

37.

- 37.1. Eläkesäätiötä purettaessa on turvattava jo alkaneet sekä eläkesäätiön sääntöjen mukaan määrättävät vastaiset eläkkeet, jotka perustuvat ennen eläkesäätiön selvitystilan alkamista jatkuneisiin vakuutussuhteisiin, ostamalla niitä vastaava etuus toisesta vakuutuslaitoksesta.

37.2. Mikäli eläkesäätiön varat eivät riitä 1 momentissa tarkoitettujen etuuksien turvaamiseen täysimääräisinä, menetellään LESKL 12 luvun mukaisesti.

37.3. Poistettu.

38.

38.1. Jos eläkesäätiöön jää varoja sen jälkeen, kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, sanotut varat käytetään eläkesäätiöön kuuluvien osakkaiden palveluksessa olevien ja olleiden eläkesäätiöön kuuluvien ja kuuluneiden vakuutettujen ja eläkkeensaajien jo alkaneiden ja vastaisten eläkkeiden samassa suhteessa tapahtuvaan korottamiseen.

Sääntömuutosten voimaantulo 1.5.2012

10 § Kokonaiskarttumisprosentista ei tehdä vähennyksiä, jos työkyvyttömyys on alkanut 1.5.2012 tai sen jälkeen. Jos työkyvyttömyys on alkanut aiemmin kuin 1.5.2012, sovelletaan 30.4.2012 voimassa olleita sääntöjä.

12 § Kansaneläkkeen pohjaosaa ei oteta eläkettä rajoitettaessa huomioon, jos eläkkeeseen oikeuttava tapahtuma on sattunut 1.5.2012 tai sen jälkeen. Jos eläkkeeseen oikeuttava tapahtuma on sattunut aiemmin kuin 1.5.2012, sovelletaan 30.4.2012 voimassa olleita sääntöjä.

Työkyvyttömyyseläkettä rajoitettaessa ei prosenttiluvusta 60 tehdä vähennyksiä, jos työkyvyttömyys on alkanut 1.5.2012 tai sen jälkeen. Jos työkyvyttömyys on alkanut aiemmin kuin 1.5.2012, sovelletaan 30.4.2012 voimassa olleita sääntöjä.

18 § Jos työsuhde on päättynyt 1.5.2012 tai sen jälkeen, työsuhteen päättyessä lasketaan myös 2 ja 3 momentin mukaisessa tapauksessa kokonaisvapaakirja, joka rajoitetaan vasta eläkkeen alkaessa. Tällöin eläkkeen rajoittamisessa otetaan huomioon myös työsuhteen päättymisen jälkeen karttuneet eläkkeet. Jos työsuhde on päättynyt aiemmin kuin 1.5.2012, sovelletaan 30.4.2012 voimassa olleita sääntöjä.